Dosarul nr. 2-14903/2024

HOTĂRÂRE
În numele Legii

05 februarie 2026 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediu Centru)
Instanța compusă din:
Președintele şedinţei, judecătorul Guzun Corneliu
Grefier Fedișin Adelina

examinând în ședință publică, în procedura contencioasă, cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Mazur Nadejda împotriva lui Mazur Corneliu cu participarea intervenientului accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Râșcani privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere și cererea de chemare în judecată reconvențională depusă de Mazur Corneliu către Mazur Nadejda cu participarea intervenientului accesoriu Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori,

constată:

La data de 08 noiembrie 2024, Mazur Nadejda a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Mazur Corneliu privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere.

În motivarea acțiunii reclamata a indicat următoarele. În fapt, Mazur Nadejda și Mazur Corneliu, la data de *****, au înregistrat căsătoria care a fost trecută în Registrul Actelor de Stare Civilă cu nr. *****, de către Oficiu Stare Civilă sectorul Botanica, mun. Chișinău.

Susține că în timpul căsătoriei între reclamanta Mazur Nadejda și pârâtul Mazur Corneliu s-au născut copiii minori Mazur**********a.n. *****, și Mazur ***** a.n. *****

Menționează că, deși reclamanta Mazur Nadejda și pârâtul Mazur Corneliu locuiesc împreună, de o perioadă îndelungată de timp relațiile între soți s-au înrăutățit grav și ireparabil, conviețuirea în continuare fiind imposibilă, deoarece

soții nu duc un mod de viață comun chiar dacă locuiesc în aceiași casă, și doar reclamanta are grijă de copiii minori Mazur***** și Mazur *****.

Respectiv, constată cu vehemență faptul că, conviețuirea între reclamanta Mazur Nadejda și pârâtul Mazur Corneliu cât și păstrarea familiei este imposibilă, deoarece relațiile dintre aceștia s-au răcit, chiar dacă locuiesc împreună, totodată părțile nu solicită acordarea unui termen de împăcare, astfel urmând a fi desfăcută căsătoria, între Mazur Nadejda și Mazur Corneliu.

Cu privire la solicitarea de stabilire a domiciliului copiilor minori, indică că potrivit reglementărilor instituite la art. 3 alin. (1) din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului din 20.11.1989, în vigoare pentru Republica Moldova din 25.02.1993, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

Susține că, în temeiul art. 9 al Convenției statele părți vor veghea ca nici un copil să nu fie separat de părinții săi împotriva voinței lor, cu excepția situației în care autoritățile competente decid, sub rezerva revizuirii judiciare și în conformitate cu legile și procedurile aplicabile că această separare este necesară, în interesul superior al copilului.

O decizie în acest sens poate să fie necesară în anumite cazuri particulare, de exemplu când părinții trăiesc separat și când urmează să se ia o hotărâre cu privire la locul de reședință al copilului.

Atestă că, prin prisma jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, scopul Convenției nu este de a proteja drepturile teoretice sau iluzorii, ci cele concrete și efective (cauza Artico împotriva Italiei).

Prin urmare, și la încredințarea copiilor minori, condiția esențială de care instanțele judecătorești au îndatorirea să se pronunțe, constă în interesul superior al copilului, interes ce urmează a fi stabilit prin examinarea tuturor criteriilor consacrate în acest domeniu.

Aceste criterii, stabilite de practica Curții Europene a Drepturilor Omului, dar și de legislația națională sunt vârsta copilului, posibilitățile părintelui de a-i asigura o bună dezvoltare fizică, intelectuală și morală, atașamentul față de copiii minori, precum și al minorului față de părinte, grija manifestată de părinți în timpul conviețuirii și după despărțirea lor în fapt, precum și altele asemenea.

La fel, menționează că aplicabile cazului din speță sunt prevederile art. 18 alin. (1) din Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15.12.1994, potrivit căruia ambii părinți, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului, ținând cont în primul rând de interesele acestuia.

Comunică că art. 17 din Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15.12.1994 prevede că copilul separat de un părinte sau de ambii părinți, care locuiește în Republica Moldova sau în oricare altă țară, are dreptul să întrețină relații personale și contacte directe regulate cu cei doi părinți ai săi, dacă aceasta nu contravine intereselor lui.

Astfel, în cazul examinării litigiilor cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori în situația în care părinții locuiesc separat, urmează să se țină cont exclusiv de interesul superior al copilului.

Aici reține că pentru identificarea interesului superior al copilului într-un anumit caz, trebuie să se țină cont de două aspecte: în primul rând, este în interesul suprem al copilului, ca legăturile sale cu familia să fie menținute, cu excepția cazurilor în care condițiile familiale nu permit acest lucru; - în al doilea rând, este în interesul superior al copilului ca acesta să se dezvolte într-un mediu sigur și liniștit.

Mai menționează reclamanta că potrivit art. 51 din Codul Familiei al RM, „se consideră copil persoana care nu a atins vârsta de 18 ani (majoratul). Fiecare copil are dreptul să locuiască în familie, să-și cunoască părinții, să beneficieze de grija lor, să coabiteze cu ei, cu excepția cazurilor când aceasta contravine intereselor copilului.

La fel, conform art. 52 alin. (1) Codul Familiei al RM, „copilul are dreptul să comunice cu ambii părinți, cu bunei, frații, surorile și cu celelalte rude. Desfacerea căsătoriei părinților, nulitatea ei sau traiul separat al acestora nu afectează drepturile copilului. În cazul când părinții au domiciliul separat, copilul are dreptul să comunice cu fiecare dintre ei”.

Totodată art. 58 alin. (1) Codul Familiei al RM, prevede că, „părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sunt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat”.

Iar în corespundere cu art. 63 alin, (3) Codul Familiei al RM, „la determinarea domiciliului copiilor minori, instanța judecătorească va cere și avizul autorității tutelare teritoriale în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinți”.

Pornind de la norma citată și în vederea examinării solicitării reclamantei privind stabilirea domiciliului copiilor minori cu dânsa, urmează a se nota că, minorii Mazur***** și Mazur *****, la moment domiciliază cu mama și tatăl acestora, dar grija de copii o are exclusiv reclamanta Mazur Nadejda, în sensul dat urmând a se efectua ancheta privind condițiile de trai, care vor confirma cerința privind stabilirea domiciliului copiilor minori Mazur***** și Mazur *****, cu mama Mazur Nadejda.

La fel, relevă că minorii Mazur***** și Mazur *****, la momentul de față locuiesc cu mama, iar despărțirea de mamă i-ar provoca suferințe, frustrări și tensiuni psiho - emoționale.

Totodată, subliniază că la vârsta de 7 ani, și respectiv 11 ani, schimbarea mediului și ambianței copiilor nu este benefică, această schimbare urmând a fi efectuată doar în cazuri de necesitate extremă și doar când există riscuri pentru creșterea și dezvoltarea normală, ceea ce la caz nu s-a constatat.

Așadar, având în vedere prevederile art. 16, art. 18 alin. (1) din Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15.12.1994, art. 19 din Convenția pentru protecția copilului, o eventuală schimbare a locului de trai al copiilor cu tata va duce inevitabil la traumarea acestora și le va crea copiilor un stres emoțional, ceea ce este contrar intereselor lor.

La acest capitol este important de menționat și faptul că părțile implicate trebuie să înțeleagă că măsura stabilirii domiciliului copiilor cu mama nu trebuie interpretată ca o sancțiune la adresa tatălui.

Or, deși locul de trai al copiilor este determinat la domiciliul mamei, pârâtul nu este lipsit de dreptul său de părinte de a se vedea și a comunica cu minorii Mazur***** și Mazur *****.

Cu referire la solicitarea privind încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori Mazur***** și Mazur *****, menționează că potrivit prevederilor art. 74 al Codului Familiei al RM, „părinții sunt obligați să-și întrețină copiii minori. Modul de plată a pensiei de întreținere se determină în baza unui contract încheiat între părinți. Dacă lipsește un atare contract și părinții nu participă la întreținerea copiilor, pensia de întreținere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinți, a tutorelui copilului sau a autorității tutelare teritoriale”.

Potrivit cerințelor art. 75 alin. (1) Codul Familiei al RM, „pensia de întreținere pentru copiii minori se încasează din salariul și/sau din alte venituri ale părinților în mărime de ¼ pentru un copil, 1/3 - pentru 2 copii și 1/2 - pentru 3 și mai mulți copii.

De asemenea, potrivit art. 75 alin. (2) Codul Familiei al RM, „cuantumul cotelor stabilite la alin.(1) poate fi micșorat sau majorat de instanța judecătorească, ținându-se cont de starea materială și familială a părinților, de alte circumstanțe importante”.

Totodată, potrivit art. 76 alin. (1) Codul Familiei al RM, „în cazurile când părintele care datorează întreținere copilului său are un salariu și/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primește salariu și/sau alte venituri, total sau parțial, în natură, ori nu are un salariu și/sau alte venituri, precum și în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți, instanța judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de

întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă și sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri conform art.75”.

În corespundere cu art. 76 alin. (2) Codul Familiei al RM, „cuantumul sumei bănești fixe încasate în conformitate cu alin.(1) se determină de instanța judecătorească, ținându-se cont de starea materială și familială a părților, de alte circumstanțe importante și păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Raportând la caz prevederile sus-enunțate, Mazur Nadejda menționează că pentru întreținerea copiilor minori Mazur***** și Mazur *****, urmează să contribuie ambii părinți, care au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat.

Prin urmare, dat fiind faptul că domiciliul copiilor minori urmează a fi stabilit la locul aflării mamei, susține că este justificată și este întemeiată pretenția înaintată de Mazur Nadejda către Mazur Corneliu privind încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori Mazur***** și Mazur *****.

Învederează că la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere, urmează a se ține cont în primul rând de dreptul copiilor de a beneficia de o întreținere corespunzătoare, precum și de interesele acestora.

De asemenea, la stabilirea acestui cuantum, nu se poate ține cont doar de calculele estimative ale Biroului Național de Statistică.

Aceasta pentru că potrivit art.2 din Legea cu privire la minimul de existență nr. 152 din 05.07.2012, „prevede că minim de existență este un indicator ce reprezintă mărimea valorică a volumului minim de consum al bunurilor materiale și a serviciilor pentru satisfacerea necesităților principale, menținerea sănătății și pentru susținerea viabilității omului”.

Totodată art. 3 al aceleiași legi, prevede că, „mărimea minimului de existență include: mărimea valorică a coșului alimentar; cheltuielile pentru procurarea mărfurilor industriale și pentru achitarea serviciilor prestate populației și mărimea primelor și a contribuțiilor obligatorii”.

Față de cele enunțate, notează că minimul de existență nu prevede cheltuielile necesare pentru dezvoltarea copilului: procurarea cărților, frecventarea anumitor secții sportive sau de creație, etc. activități necesare creșterii și evoluării psiho-emoționale echilibrate ale copilului.

Astfel, reiese că, pensia de întreținere nu poate fi limitată doar la satisfacerea necesităților minime ale copiilor minori, or, în toate cazurile este important de a asigura copiilor condiții materiale necesare pentru o dezvoltare fizică și socială.

De asemenea, notează că, pârâtul Mazur Corneliu este angajat în câmpul muncii în cadrul companiei „SONETOFON” S.R.L. în calitate de administrator (venitul anual al cărora pentru anul 2023, a constituie 5 370 000 lei), și în același timp fiind și cofondator al acestei entități, totodată deține în proprietate mai multe

bunuri mobile și imobile, prin urmare are posibilități financiare mai mari de a contribui la întreținerea copiilor săi, decât minimul de existența stabilit în țară.

Așadar, dat fiind faptul că pârâtul are un venit anual mare, în vederea protejării intereselor copilului și în temeiul art. 76 Codul Familiei al RM, reclamanta pledează pentru încasarea unei pensii de întreținere în mărime de 1/3 din salariu și toate veniturile lunar, pe care le are pârâtul Mazur Corneliu, pentru fiecare copil minor Mazur***** și Mazur *****.

În drept reclamanta își întemeiază acțiunea pe prevederile art. 37 alin. (3), art. 63 alin. (2, 3), art. 74 - art. 76, art. 97 - art. 98 Codul familiei, art. 82, art. 94 alin. (1), art. 98 alin. (1), art. 117 - art. 118, art. 121-art. 122, art. 130, art. 166 - art. 167 alin.(1) Cod de procedură civilă.

Solicită reclamanta Mazur Nadejda în cererea de chemare în judecată: Desfacerea căsătoriei încheiate între Mazur Nadejda și Mazur Corneliu înregistrată la data de *****, și trecută în Registrul Actelor de Stare Civilă cu nr. *****, de către Oficiul Stare Civilă sectorul Botanica, mun. Chișinău;

-Stabilirea domiciliului copiilor minori Mazur***** și Mazur ***** cu mama Mazur Nadejda;

-Încasarea din contul lui Mazur Corneliu în beneficiul lui Mazur Nadejda, pensia pentru întreținerea copiilor minori Mazur***** și Mazur *****, în mărime de 1/3 din salariu și toate veniturile, lunar, începând cu data adresării în instanța de judecată, și până la atingerea majoratului de către copiii minori Mazur***** și Mazur *****;

-Încasarea din contul lui Mazur Corneliu, în beneficiul lui Mazur Nadejda, cheltuielile judiciare pentru serviciile prestate de către avocat, taxa de timbru în sumă de 200 lei, taxa de stat la depunerea acțiunii, în sumă de 700 lei, și alte cheltuieli care vor fi suportate în legătură cu prezentul litigiu.

La data de 27 mai 2025 de către Mazur Corneliu, a fost depusă acțiune reconvențională către Mazur Nadejda cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori.

În motivarea acesteia Mazur Corneliu a indicat următoarele. Potrivit art. 38 alin. (2) lit. d) din Codul familiei, în cazul lipsei unui acord între soți prevăzut la alin.(1) sau dacă se va dovedi că acordul lezează drepturile și interesele copiilor minori sau ale unuia dintre soți, instanța judecătorească este obligată să stabilească cu cine dintre părinți vor locui copiii minori după divorț.

Reține că, potrivit art. 63 alin. (1) din Codul familiei, în cazul când părinții locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vârsta de 14 ani se determină prin acordul părinților. (2) Dacă un atare acord lipsește, domiciliul minorului se stabilește de către instanța judecătorească, ținându-se cont de interesele și părerea copilului. În acest caz, instanța judecătorească va lua în considerare atașamentul copilului față de fiecare dintre părinți, față de frați și surori, vârsta copilului,

calitățile morale ale părinților, relațiile existente între fiecare părinte si copil, posibilitățile părinților de a crea condiții adecvate pentru educația și dezvoltarea copilului (îndeletnicirile și regimul de lucru, condițiile de trai etc.)

Astfel, prin prisma art. 63 alin. (2) Codul familiei, se constată că posibilitățile părinților de a crea condiții adecvate pentru educația și dezvoltarea copilului sunt egale, asta deși unele posibilități ale tatălui pot fi superioare în raport cu ale mamei, care are importanță la aprecierea condițiilor de trai, deoarece este un criteriu de bază.

Susține că, în toate hotărârile referitoare la copii, interesul superior al acestora trebuie să prevaleze [pct. 96, precum și Strand Lobben și alții împotriva Norvegiei (MC), nr. 37283/13, pct. 204, 10 septembrie 2019].

Convenția de la Haga, se referă de asemenea în preambulul său la interesul superior al copilului, în timp ce art. 24 alin. (2) din Carta drepturilor fundamentale subliniază că, în toate acțiunile referitoare la copii, interesul superior al copilului trebuie să prevaleze (a se vedea X împotriva Letoniei.

Or, în baza Convenției cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Moldova din 25 februarie 1993, art. 3 - în toate acțiunile care îl privesc pe copil, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerație ca prioritate.

Prin urmare, se conchide că determinant pentru stabilirea domiciliului copiilor minori este vârsta acestora precum și particularitățile fiziologice și psihologice ale copilului în raport cu necesitățile lui.

În acest sens, reține Mazur Corneliu că copiii sunt de genul masculin, necesită o educație corespunzătoare din partea tatălui, în timpul liber se ocupă cu sportul, tatăl deține condiții de trai decente, criterii care determină concluzia că domicilierea copiilor cu tatăl ar fi mai oportună, adică ar reprezenta un interes superior al copilului.

Or, originea noțiunii de interes superior al copilului provine din realizarea faptului că acesta este un individ care are nevoi și drepturi distincte de cele ale părinților. Prin urmare, interesul său ar putea fi diferit de cel al părinților și este normal ca interesul copilului să prevaleze în fața altor interese, atunci când se iau măsuri cu privire la copil.

În context, consideră că afecțiunea de care au nevoie copii minori, o poate acorda prioritar tatăl.

În susținerea opiniei, arătă că în esență, domicilierea copiilor minori cu unul din părinți, în cazul separării acestora, presupune acordarea atenției și îngrijirii din partea ambilor părinți în mod egal și nu obligă la apariția obligațiilor diferențiate vis-a-vis de acest aspect.

Or, stabilirea locului de trai al copilului minor în caz de separare a părinților, se operează în vederea protejării intereselor supreme ale acestuia, iar un criteriu de

bază la stabilirea acestui domiciliu, îl constituie identificarea locului în care copilul v-a beneficia de o stare psiho-emoțională mai favorabilă

În context, conchide că la adoptarea hotărârilor în partea stabilirii domiciliului copiilor minor nu trebuie neglijat prevederile art. 63 Codul familiei, ținând cont de condițiile de trai ale tatălui care sunt mult mai bune, fapt reflectat și în rapoartele Direcției de Protecție Copiilor.

În drept reclamantul își întemeiază acțiunea reconvențională pe prevederile art. 172-173 Cod de Procedură Civilă.

Solicită reclamantul Mazur Corneliu în cererea de chemare în judecată reconvențională: stabilirea domiciliului copiilor minori Mazur***** și Mazur *****, cu tatăl Mazur Corneliu.

În ședința de judecată reclamanta Mazur Nadejda cât și reprezentantul acesteia, avocatul Sergiu Mițelescu au susținut integral cererea de chemare în judecată, totodată au solicitat respingerea cererii reconvenționale, ca fiind neîntemeiată.

Pârâtul Mazur Corneliu cât și reprezentantul acestuia, avocatul Roman Doroftei în ședința de judecată acțiunea nu au recunoscut-o și au solicitat respingerea acesteia ca neîntemeiată, totodată aceștia au solicitat admiterea integrală a cererii de chemare în judecată reconvenționale.

Audiind explicațiile părților, studiind materialele cauzei în raport cu argumentele părților litigante, instanța de judecată consideră că, acțiunea reclamantei Mazur Nadejda este întemeiată și urmează să fie admisă parțial, iar acțiunea reconvențională depusă de Mazur Corneliu, este la fel întemeiată și urmează să fie admisă integral, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) şi (3) din Codul de procedură civilă, *la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea*.

Conform prevederilor art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă*, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale, dacă legea nu dispune altfel.* Totodată, prevederile art. 122 alin. (1) din Codul de procedură civilă stabilesc că*, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace probante nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace.*

Conform prevederilor art. 121 din Codul de procedură civilă, *instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului,* iar conform prevederilor art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *instanţa*

judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Reieșind din materialele cauzei, se constată cu certitudine faptul că, la data de *****, Mazur Corneliu și Mazur Nadejda au înregistrat căsătoria la Oficiul Stare civilă sectorul Botanica municipiul Chișinău, fapt confirmat prin certificatul de căsătorie Seria/nr. ***** din *****, eliberat de către Agenția Servicii Publice.

În rezultatul căsătoriei s-au născut doi copii și anume: Mazur ***** a.n. ***** și Mazur***** a.n. ***** (f.d.11-12).

Inițial, în partea ce ține de pretenția reclamantei privind desfacerea căsătoriei încheiate între Mazur Nadejda și Mazur Corneliu înregistrată la data de *****, și trecută în Registrul Actelor de Stare Civilă cu nr. *****, de către Oficiul Stare Civilă sectorul Botanica, mun. Chișinău instanța de judecată va reține următoarele.

Potrivit art. 2 alin. (3) Codul familiei, *relaţiile familiale sînt reglementate în conformitate cu următoarele principii: monogamie, căsătorie liber consimţită între bărbat şi femeie, egalitate în drepturi a soţilor în familie, sprijin reciproc moral şi material, fidelitate conjugală, prioritate a educaţiei copilului în familie, manifestare a grijii pentru întreţinerea, educaţia şi apărarea drepturilor şi intereselor membrilor minori şi ale celor inapţi de muncă ai familiei, soluţionare, pe cale amiabilă, a tuturor problemelor vieţii familiale, inadmisibilitate a amestecului deliberat în relaţiile familiale, liber acces la apărarea, pe cale judecătorească, a drepturilor şi intereselor legitime ale membrilor familiei.*

În conformitate cu prevederile art. 33 alin. (2) Cod familiei, *căsătoria poate înceta prin divorţ (desfacere), în baza cererii unuia sau a ambilor soţi ori a tutorelui soţului în privinţa căruia s-a instituit măsura de ocrotire judiciară sub forma tutelei.*

Potrivit art. 35 Codul familiei, *în cazurile prevăzute la art.36 alin.(1) şi (2), căsătoria se desface de către organul de stare civilă, iar în cazurile prevăzute la art.36 alin.(4) şi (5) şi la art.37 - pe cale judecătorească.*

Astfel, potrivit art. 37 alin. (3) Cod familiei, *instanţa judecătorească va desface căsătoria dacă va constata că convieţuirea soţilor şi păstrarea familiei în continuare sînt imposibile.*

În ședința de judecată s-a constatat cu certitudine că, soții Mazur Nadejda și Mazur Corneliu nu mai duc o viață în comun, nu locuiesc împreună, fapt ce se confirmă inclusiv prin explicațiile date în cadrul ședinței de judecată.

Astfel, luând în considerație faptul, că familia s-a destrămat și că părțile nu mai locuiesc împreună, astfel încât conviețuirea lor nu mai este posibilă, căsătoria dintre Mazur Nadejda și Mazur Corneliu se va desface.

În motivarea concluziei instanța de judecată va mai reține că, căsătoria este o uniune liber consimțită și nicio persoană nu poate fi impusă să încheie sau să păstreze o căsătorie împotriva voinței sale.

Or, dreptul la viața privată şi de familie presupune atât dreptul de a încheia o căsătorie, cât şi dreptul de a o desface. În acest sens, instanța reține prevederile art. 10 pct. 1) al Pactului internațional cu privire la drepturile economice, sociale şi culturale din 16 decembrie 1966, din care rezultă, că căsătoria trebuie să fie liber consimțită de viitorii soți.

În partea ce ține de determinarea domiciliului copiilor minori Mazur***** și Mazur *****, instanța de judecată va reține următoarele.

Conform art. 63 alin. (1), (2)-(3) Codul familiei, *(1) în cazul cînd părinţii locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vîrsta de 14 ani se determină prin acordul părinţilor.*

(2) Dacă lipseşte acordul părinților cu privire la stabilirea domiciliului copilului, iar copilul care a împlinit vârsta de 14 ani refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul minorului se stabileşte de către instanţa de judecată, ţinând cont de interesele şi opinia copilului, în conformitate cu vârsta şi gradul său de maturitate. În acest caz, instanţa judecătorească va lua în considerare ataşamentul copilului faţă de fiecare dintre părinţi, faţă de fraţi şi surori, vîrsta copilului, calităţile morale ale părinţilor, relaţiile existente între fiecare părinte şi copil, posibilităţile părinţilor de a crea condiţii adecvate pentru educaţia şi dezvoltarea copilului (îndeletnicirile şi regimul de lucru, condiţiile de trai etc.)

(3) La determinarea domiciliului copilului minor, instanţa judecătorească va cere şi avizul autorităţii tutelare teritoriale în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinţi, în care va conține, după caz, şi informaţia disponibilă privind actele de violență în această familie şi persoana agresorului familial.

Prin prisma art. 64 alin. (1) Codul familiei, *părintele care locuieşte împreună cu copilul nu are dreptul să împiedice contactul dintre copil şi celălalt părinte care locuieşte separat, cu excepția cazurilor când comportamentul acestuia din urmă este în detrimentul intereselor copilului sau prezintă pericol pentru starea lui fizică şi psihică.*

Totodată, conform art. 9 alin. (1) și (3) din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului adoptată la New York la 20 noiembrie 1989, *statele părți vor veghea ca nici un copil să nu fie separat de părinții săi împotriva voinței lor, cu excepția situației în care autoritățile competente decid, sub rezerva revizuirii judiciare și în conformitate cu legile și procedurile aplicabile, că această separare este necesară în interesul superior al copilului. Statele părți vor respecta dreptul copilului care a fost separat de ambii părinți sau de unul dintre ei de a întreține*

relații personale și contacte directe cu cei doi părinți ai săi, în mod regulat, exceptând cazul în care acest lucru contravine interesului suprem al copilului.

Interesul superior al copilului este singurul criteriu după care instanța se călăuzește pentru a decide cu privire la exercitarea drepturilor părintești. Pentru a-l determina trebuie să se țină seama de întregul complex de împrejurări menite să asigure copilului o dezvoltare fizică, morală și intelectuală armonioasă, interesând nu numai posibilitățile materiale ale părinților ci și vârsta copilului, comportarea părinților înainte de separare, gradul de atașament și preocupare pe care l-au manifestat față de copil, precum și legăturile afective ce s-au stabilit între părinți și copil, între copil și alți membri ai familiei extinse.

Reieșind din conținutul normei art. 63 Codul Familiei, cât și jurisprudența națională, la identificarea interesului copilului minor, în cazul stabilirii domiciliului la unul dintre părinți după divorț, urmează a fi luate în considerație următoarele criterii: vârsta copilului, posibilitățile părinților de a asigura o bună dezvoltare fizică, intelectuală și morală; atașamentul părinților față de minor, precum și a minorului față de părinți; grija manifestată de părinți față de copil în timpul conviețuirii și după despărțire.

Totodată, instanța de judecată subliniază că la stabilirea domiciliului copilului minor, apărarea drepturilor și intereselor copiilor minori reprezintă o condiție primordială.

În continuare, instanța reiterează că, în cazul stabilirii domiciliului la unul dintre părinți urmează a fi luate în considerație vârsta copilului. La caz, se constată că, copiii minori a căror domiciliu se solicită a fi determinat, au o vârstă de 10 și respectiv 12 ani, vârstă la care copiii nu pot conștientiza pe deplin acțiunile lor, având nevoie de supraveghere, întreținere, dragoste și educație din partea părinților.

În continuare referitor la posibilitățile părinților de a asigura o bună dezvoltare fizică, intelectuală și morală copiilor, se va reține următoarele.

În acord cu art. 63 alin.(3) din Codul familiei, *la determinarea domiciliului copilului minor, instanţa judecătorească va cere şi avizul autorităţii tutelare teritoriale în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecăruia dintre părinţi, în care va conține, după caz, și informația disponibilă privind actele de violență în această familie și persoana agresorului familial.*

Astfel, potrivit avizului Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului, sectorul Centru nr. 304/24 din 13.01.2025, cu privire la condițiile de trai a familiei Mazur, domiciliat în mun. *****, or. *****, *****, *****, s-a stabilit că, familia Mazur este compusă din patru membri, toți locuiesc în imobilul deținut în comun de către soți. Imobilul ocupat, aparține cu drept de proprietate pârâtului Mazur Corneliu (1.0 cotă parte). Locuința este amenajată cu mobilă și tehnică necesară pentru un trai decent. Imobilul este conectat la toate rețele de comunicare. Fiecare

copil dispune de odaia sa separată, dotată cu tehnică și mobilier necesar pentru petrecerea timpului liber și pregătirea temelor pentru acasă. Garderoba copiilor conține elemente de vestimentație potrivită pentru toate anotimpurile anului. Locuința dispune de condiții sociale și de trai corespunzătoare pentru creșterea și dezvoltarea adecvată a copiilor Mazur***** și Mazur *****. Astfel, Comisia pentru protecția copilului din Cadrul Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru, consideră că Mazur Nadejda dispune de condiții satisfăcătoare de trai pentru creșterea și educarea copiilor (f.d.32-33).

Potrivit avizului Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului, sectorul Centru nr.127/25 din 05.09.2025 privind examinarea condițiilor de trai ale cet. Mazur Corneliu, domiciliat în or. *****, *****,*****, str. ***** s-a stabilit că, întreaga locuință este amenajată cu mobilă și tehnică corespunzătoare pentru trai. Condițiile de trai sunt bune, regulile igienico-sanitare sunt respectate (f.d.138-140).

În continuare, potrivit avizului Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului, sectorul Centru nr.1102/25 din 09.01.2026 din 17.02 2025, privind examinarea condițiilor de trai ale cet. Mazur Nadejda, născută la *****, domiciliată în mun. *****, str. *****, se constată că locuința este complet mobilată și dotată cu echipamente electrocasnice de primă necesitate care includ: televizor, frigider, aragaz. Spațiu de locuit dispune de baie și toaletă proprie. Toate utilitățile apă potabilă, energie electrică, gaze naturale și sistem de încălzire- sunt funcționale și asigurate în mod permanent, oferind un standard adecvat de confort și siguranță și igienă. Copii beneficiază de cameră proprie, amenajată corespunzător vârstei, dotată cu mobilier și cu tot strictul necesar. În cameră se află o varietate de jucării educative și recreative, inclusiv jocuri de construcție, cărți, materiale pentru desen și colorat, toate contribuind la dezvoltarea fizică, cognitivă și emoțională a copiilor (f.d.11-14 Vol. II).

Astfel, instanța reține că ambii părinți dispun de posibilitatea de a asigura o bună dezvoltare copiilor minori.

În partea ce ține de atașamentul copiilor față de părinți, și atașamentul părinților față de copii. E de reținut că tatăl și mama sunt figuri importante de atașament, care au rol decisiv în dezvoltarea emoțională și socială a copiilor, atât timp cât calitatea interacțiunilor lor va condiționa calitatea relațiilor sociale. Interesul superior al copiilor reclamă menținerea acestora cât mai mult timp într-un mediu familial normal și echilibrat în prezența ambilor părinți, pentru că riscul ruperii echilibrului sufletesc al acestora este foarte mare odată cu încredințarea lor unuia sau altuia dintre părinți. De aceea, după separarea părinților menținerea și încurajarea relației copiilor cu părintele cu care minorii nu locuiesc în mod statornic, devine vitală pentru dezvoltarea morală normală. Interesul superior al copiilor, în general, este legat de posibilitatea de a putea accesa nelimitat pe ambii părinți pentru a putea dezvolta relații echilibrate și armonioase cu ambii părinți.

Relațiile personale trebuie să se realizeze neîngrădit, restrângerea acestora fiind necesară numai în condiții deosebite pentru protejarea copiilor. Cu referire la acest criteriu, se prezumă că, ambii părinți își iubesc copiii.

Referitor la atașamentul copiilor față de părinți, se reține că, determinarea acestui criteriu a fost cel mai dificil, având în vedere vârsta copiilor.

În acest sens, se va reține că la materialele cauzei este anexat raportul de expertiză extrajudiciară nr.12 din 10.02.2025, efectuat în privința lui Mazur***** (f.d.83-105).

Astfel, potrivit concluziilor raportului de expertiză extrajudiciară menționat *supra*, *copilul Mazur***** a.n. ***** manifestă atașament egal față de ambii părinți; Într-o eventuală separare/despărțire a părinților, copilul Mazur***** a.n. ***** nu poate acorda o prioritate unui sau altui părinte (în custodia cărui părinte să fie transmis),* ***însă își exprimă o preferință mai pronunțată de a locui în casa unde locuiește tata.***

În aceste circumstanțe, instanța apreciază necesar de a examina în mod prioritar care dintre părinți poate asigura, în mod efectiv și constant, realizarea interesului superior al copiilor minori, nu doar sub aspect material, ci și din perspectiva stabilității emoționale și a continuității mediului de viață.

Deși, așa cum s-a reținut anterior, ambii părinți dispun de condiții de trai corespunzătoare și manifestă atașament față de copii, instanța acordă o relevanță sporită criteriului stabilității mediului în care minorii s-au dezvoltat până în prezent. Or, din materialele cauzei rezultă că minorii sunt integrați într-un mediu deja familiar, locuind preponderent în imobilul tatălui, unde dispun de spațiu locativ adecvat, condiții optime de trai și un cadru organizat pentru desfășurarea activităților zilnice.

În același sens, instanța reține că unul dintre minori și-a exprimat preferința de a locui în locuința tatălui, preferință care, deși nu este determinantă, constituie un element ce nu poate fi ignorat, fiind în concordanță cu necesitatea menținerii unui mediu stabil și previzibil pentru dezvoltarea acestuia.

Totodată, instanța constată că, în raport cu circumstanțele concrete ale cauzei, tatăl a demonstrat o implicare constantă în îngrijirea și educația copiilor, asigurându-le acestora nu doar suport material, ci și un cadru organizat și stabil de viață, ceea ce corespunde în mod direct interesului superior al minorilor.

Instanța mai reține că stabilirea domiciliului minorilor la tată nu este de natură să afecteze relația acestora cu mama, în condițiile în care nu au fost identificate circumstanțe care să justifice restrângerea dreptului acesteia de a menține legături personale cu copiii. Dimpotrivă, instanța subliniază necesitatea menținerii unor relații echilibrate și continue cu ambii părinți.

Prin urmare, având în vedere ansamblul probelor administrate, avizele autorității tutelare, concluziile raportului de expertiză, precum și principiul

fundamental al interesului superior al copilului, instanța ajunge la concluzia că stabilirea domiciliului minorilor împreună cu tatăl corespunde în cea mai mare măsură necesităților de dezvoltare armonioasă ale acestora.

Suplimentar celor expuse, instanța consideră oportun a releva că, în speță, criteriul continuității mediului de viață al minorilor capătă o importanță determinantă. Or, din ansamblul probelor administrate rezultă că minorii sunt deja adaptați la condițiile de trai oferite de tată, beneficiind de un mediu stabil, previzibil și organizat, în cadrul căruia și-au format deprinderi zilnice, relații sociale și un echilibru emoțional necesar vârstei.

Instanța reține că orice schimbare bruscă a mediului de viață al copiilor, în lipsa unor motive temeinice și justificate, este susceptibilă de a genera dezechilibre de ordin emoțional și comportamental, cu impact negativ asupra dezvoltării acestora. În acest sens, menținerea minorilor în mediul în care aceștia sunt deja integrați reprezintă o măsură conformă interesului superior al copilului, așa cum este consacrat atât de legislația națională, cât și de instrumentele internaționale aplicabile.

Totodată, instanța apreciază că tatăl a demonstrat nu doar capacitatea materială de a asigura condiții adecvate de trai, ci și disponibilitatea reală de a se implica activ în creșterea și educația copiilor, inclusiv prin asigurarea supravegherii zilnice, sprijinului educațional și menținerii unui program de viață echilibrat. Aceste elemente conturează existența unui cadru parental stabil și coerent, esențial pentru dezvoltarea armonioasă a minorilor.

În același context, instanța va sublinia că, deși mama dispune la rândul său de condiții de trai și manifestă atașament față de copii, din analiza comparativă a circumstanțelor concrete rezultă că stabilirea domiciliului la aceasta ar implica o schimbare semnificativă a mediului de viață al minorilor, fără a se demonstra existența unor beneficii superioare clare care să justifice o asemenea măsură.

În consecință, instanța va admite cererea reconvențională înaintată de Mazur Corneliu și va dispune stabilirea domiciliului copiilor minori Mazur*****, a.n. ***** și Mazur *****, a.n. *****, cu tatăl acestora, cu asigurarea dreptului mamei de a avea legături personale cu copiii, într-un mod care să nu afecteze interesul superior al acestora. Și, subsecvent va respinge cerința lui Mazur Nadejda privind determinarea domiciliul copiilor minori Mazur*****, a.n. ***** și Mazur *****, a.n. *****, cu mama acestora.

În continuare în partea ce ține de cerința lui Mazur Nadejda privind încasarea din contul lui Mazur Corneliu, pensia pentru întreținerea copiilor minori Mazur***** și Mazur *****, în mărime de 1/3 din salariu și toate veniturile, lunar, începând cu data adresării în instanța de judecată, și până la atingerea majoratului de către copiii minori Mazur***** și Mazur *****, instanța de judecată va reține următoarele.

Potrivit art. 74 din Codul familiei, *părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material.*

(2) Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă.

(3) Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale.

Iar potrivit art. 75 alin.(1)-(2) Codul familiei, *pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 - pentru un copil, 1/3 - pentru 2 copii şi 1/2 - pentru 3 şi mai mulţi copii.*

(2) Cuantumul cotelor stabilite la alin.(1) poate fi micşorat sau majorat de instanţa judecătorească, ţinându-se cont de starea materială şi familială a părinţilor, de alte circumstanţe importante.

Instanța reține că solicitarea privind încasarea pensiei de întreținere are un caracter accesoriu stabilirii domiciliului copiilor minori, fiind dependentă de determinarea părintelui cu care aceștia vor locui în mod permanent.

Având în vedere că domiciliul minorilor a fost stabilit cu tatăl, cererea reclamantei Mazur Nadejda privind obligarea pârâtului la plata pensiei de întreținere urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

În continuare în partea ce ține de cerința lui Mazur Nadejda privind încasarea din contul lui Mazur Corneliu, cheltuielile judiciare pentru serviciile prestate de către avocat, taxa de timbru în sumă de 200 lei, taxa de stat la depunerea acțiunii, în sumă de 700 lei, și alte cheltuieli care vor fi suportate în legătură cu prezentul litigiu, se va reține următoarele.

Potrivit art. 82 Cod de procedură civilă, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile de judecare a cauzei.*

Potrivit art. 94 alin. (1) din Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată.* ***Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii****, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.*

Prin urmare instanța de judecată consideră necesar de a încasa din contul lui Mazur Corneliu în beneficiul lui Mazur Nadejda, taxa de stat în sumă de 500 lei, aferentă cerinței privind desfacerea căsătoriei, achitate de către ultima, concomitent cu depunerea cererii de chemare în judecată și taxa de timbru în sumă de 200 lei.

În rest, cerința lui Mazur Nadejda privind încasarea taxei de stat în sumă de 200 lei aferentă cerinței privind stabilirea domiciliului copiilor minori, urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

În continuare se va reține că, potrivit art. 96 alin. (1) –(1^1) Cod de Procedură Civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile ei de asistenţă juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare şi rezonabile. Cheltuielile menţionate la alin. (1) se compensează părţii care a avut cîştig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.*

Conform recomandării, privind cuantumul onorariilor avocaților şi compensarea de către instanţele de judecată a cheltuielilor de asistenţă juridică, aprobată - de către Consiliul Uniunii avocaților din Republica Moldova, prin Decizia nr. 2 din 30.03.2012, pornind de la practica CtEDO, care prevede că cheltuielile pentru asistența juridică şi onorariul avocatului trebuie să fie necesare, realmente angajate şi rezonabile ca mărime, să țină cont de complexitatea cauzei; dificultatea problemelor juridice ridicate de speţă, aportul avocatului la soluţionarea cauzei, timpul şi munca depusă de avocat, aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența.

La materialele dosarului este anexată confirmarea de plată din 05.12.2024, privind achitarea de către reclamanta Mazur Nadejda a cheltuielilor de asistență juridică în sumă totală de 10 000 lei (f.d.106).

Prin prisma celor enunțate mai sus, instanța de judecată consideră necesar de a admite parțial cerința privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică, şi a dispune încasarea din contul lui Mazur Corneliu, cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5 000 lei, sumă care este reală, necesară şi rezonabilă, în coraport cu aportul avocatului la soluționarea cauzei.

Prin prisma celor enunțate *supra,* cererea de chemare în judecată înaintată de Mazur Nadejda împotriva lui Mazur Corneliu privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere, urmează a fi admisă parțial iar cererea de chemare în judecată reconvențională depusă de Mazur Corneliu împotriva lui Mazur Nadejda cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori, urmează a fi admisă integral.

În conformitate cu art. 37-39 Codul familiei, art. 94, 96, 238-241, Cod de procedură civilă, instanța de judecată,

hotărăște:

Cererea de chemare în judecată înaintată de Mazur Nadejda împotriva lui Mazur Corneliu cu participarea intervenientului accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sect. Râșcani privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori și încasarea pensiei de întreținere, se admite parțial.

Se desface căsătoria încheiată între Mazur Nadejda, a.n. ***** și Mazur Corneliu a.n. *****, înregistrată în Registrul actelor de stare civilă de către Oficiul

Stare civilă sectorul Botanica municipiul Chișinău, la data de *****, sub numărul *****.

Se încasează din contul lui Mazur Corneliu în beneficiul lui Mazur Nadejda, taxa de stat în sumă de 500 (cinci sute) lei, taxa de timbru în sumă de 200 (două sute) lei și cheltuieli pentru asistență juridică în sumă de 5 000 (cinci mii) lei.

În rest, pretențiile reclamantei Mazur Nadejda se resping ca neîntemeiate.

Cererea de chemare în judecată reconvențională depusă de Mazur Corneliu împotriva lui Mazur Nadejda cu participarea intervenientului accesoriu Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori, se admite.

Se determină domiciliul copiilor minori Mazur*****, a.n. ***** și Mazur *****, a.n. *****, cu tatăl acestora, Mazur Corneliu.

În conformitate cu art. 255 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească se execută benevol, în modul stabilit de lege, în termen de 15 zile după ce rămâne definitivă, iar după expirarea acestui termen, creditorul poate solicita executarea silită în condițiile Codului de executare.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Președintele ședinței,
Judecător Guzun Corneliu

Copia corespunde originalului